

AUB 3094

PENGGUNAAN RAGAM PASIF BAHASA ARAB :
SATU KAJIAN DALAM SURAH ĀL ‘IMRĀN

FIRDAUS BIN NGAH @ SALIM

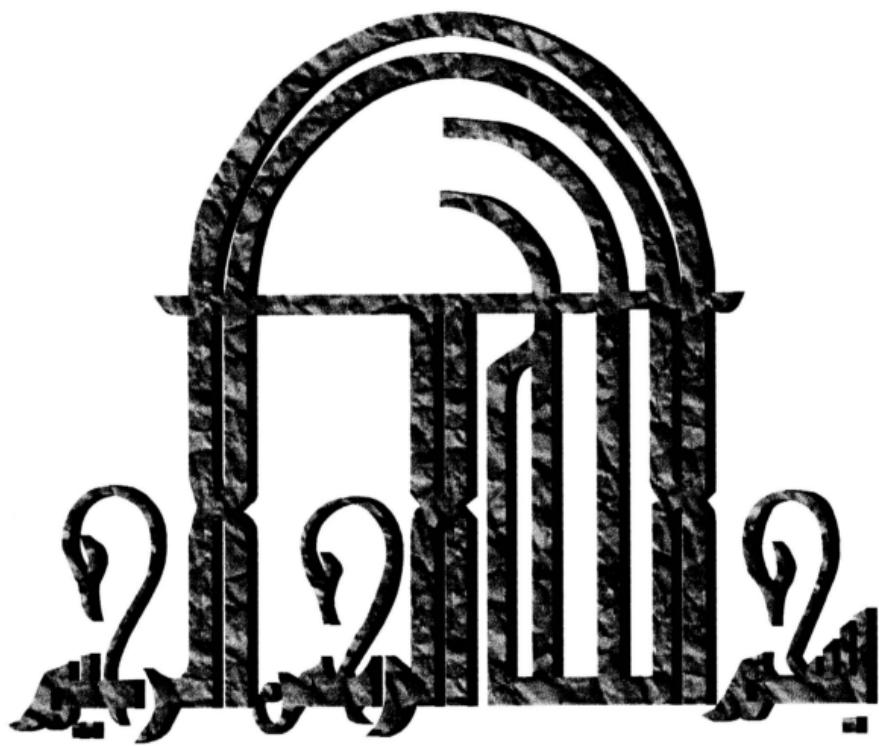
FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR

MEI 2003

Perpustakaan Universiti Malaya

A511434263

PERAKUAN TENTANG HASIL KERJA AKADEMIK

Dengan ini, saya, **Firdaus bin Ngah @ Salim**, no.pendaftaran **TGAY 01004** mengaku bahawa naskah Disertasi / Laporan Penyelidikan / Tesis yang telah saya serahkan bertajuk : **Penggunaan Ragam Pasif Bahasa Arab : Satu Kajian Dalam Surah Al ‘Imrān** merupakan hasil kerja akademik saya sendiri kecuali bahan-bahan / petikan yang telah dinyatakan sumber asalnya.

Sekian dimaklumkan.

Yang benar,

(FIRDAUS BIN NGAH @ SALIM)

Tarikh: 24 SEPTEMBER 2003 M

27 REJAB 1424 H

ABSTRAK

Satu perkara yang menarik tentang gaya bahasa Arab ialah berhubung dengan penggunaan ragam pasif. Minat dan hasrat penulis untuk membongkar rahsia keindahan dan kekuatan gaya bahasa membuatkan diri penulis terpanggil untuk menjalani penyelidikan bertajuk “ Penggunaan Ragam Pasif Bahasa Arab : Satu Kajian Dalam Surah Al ‘Imrān ” sebagai platform kajian. Pada dasarnya, kajian ini bermotifkan untuk memperkenalkan kaedah-kaedah ragam pasif serta menyingkap rahsia penggunaannya di dalam bidang sintaksis. Hasil daripada pengamatan penulis, terdapat 67 patah kata ragam pasif yang merangkumi sebanyak 45 potong ayat digunakan di dalam surah Al ‘Imrān. Ragam pasif dari jenis kata kerja pasif kala lampau merupakan bilangan kata yang paling banyak digunakan, diikuti dengan kata kerja pasif kala kini dan kata nama pasif yang berfungsi sama seperti kata kerjanya. Faktor ini disebabkan oleh penggunaan kata kerja pasif kala lampau merangkumi bukan sahaja untuk kenyataan yang telah berlalu, malah ia turut digunakan untuk menyatakan perkara-perkara yang akan berlaku pada hari mendatang. Tambahan pula, ia sering kali digunakan di dalam kenyataan yang menceritakan tentang perkara-perkara yang mempunyai hubung-kait dengan nasihat, amaran, hari pembalasan, dosa pahala, syurga neraka dan sebagainya. Hal ini jelas membuktikan bahawa penggunaannya tidak boleh dipandang remeh. Malah pemilihan penggunaan ragam pasif dalam konteks ini mampu memberi kesan mendalam serta menikam kalbu setiap insan yang beriman. Hasil daripada kekuatan bahasa yang ditonjolkan ini, sudah pastinya akan menimbulkan keinsafan dan ketakutan manusia yang utuh kepada penciptanya *Rabbul Jalil*.

ABSTRACT

One of the interesting parts of the Arabic language is the use of passive voice. It is interesting for the writer to uncover the secret of the beauties and strength of the Arabic language, henceforth this research entitled “ The Use Of Passive Voice In Arabic Language: A Studies On Āl Imrān Verse ” as the basement research. Basically, the study aims at introducing the method of passive voice pattern and its use in syntax. From the writer's observation, there are 67 passive voice words used in the 45 sentences written in the Āl Imrān verse. Passive voices from the past tense passive verb are mainly used, followed by passive present tense and the passive noun which have the same operation as a verb. The factors are caused by the using of the past tense passive verb that included not only for the reason that have past, but also to explain the things that will happen in the future. As addition, it is often used to convey a massage that includes advice, caution, doomsday, sin, rewards, heaven, hell and so forth. This it can be shown that it's application can not be taken lightly. The selective word used in this context could give deep influence and also give deep impact to the feeling of pious person. This approach will certainly turn ones to be more conscious and become more obedient to *Rabbul Jalil*.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, segala puji dan setinggi-tinggi kesyukuran ke hadrat Ilahi yang telah menganugerahkan kekuatan, kelapangan masa, hidayah dan inayah-Nya kepada penulis sehingga dapat menyelesai dan menyempurnakan penulisan kajian ini yang bertajuk “ Penggunaan Ragam Pasif Bahasa Arab : Satu Kajian Dalam Surah Al ‘Imrān ”.

Di kesempatan ini, penulis berbesar hati merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih yang tidak terhingga kepada Dr. Mohd. Zaki Abd. Rahman di atas jasa beliau yang sudi menyelia perjalanan penyelidikan penulis. Beliau telah banyak meluang masa untuk berbincang, membimbing dan mendidik penulis di samping tidak pernah kering dari mencerahkan idea yang bernas bagi memperlokkan persebahaman dan penulisan kajian ini.

Penulis juga tidak lupa mencatatkan jutaan terima kasih kepada semua rakan-rakan terutamanya ahli Bayt yang turut melontarkan buah fikiran dan pandangan yang menjadi pemangkin keutuhan semangat untuk meneruskan perjalanan kajian ini.

Akhirnya, sekalung penghargaan buat ayah bonda tercinta yang telah banyak mentarbiyah diri penulis supaya tabah menerima cabaran dan dugaan di samping tidak kering menghulurkan bantuan kewangan dan barang-barang keperluan. Kepada abang, kakak dan adik tersayang yang sentiasa memberikan dorongan dan galakan kepada penulis supaya meneruskan pengajian di peringkat lebih tinggi.

Semoga Allah s.w.t membalas jasa mereka dengan ganjaran yang setimpal dengan usaha murni mereka yang turut membantu penulis dalam pelbagai bentuk bantuan, dorongan dan sokongan sehingga kajian ini dapat diselesaikan dengan sempurna dan jayanya.

Wassalam.

Yang benar,

Firdaus Ngah Salim
Dungun, Terengganu.

19 MEI 2003

KANDUNGAN

TAJUK	MUKA SURAT
ABSTRAK	v
ABSTRACT	vi
PENGHARGAAN	vii
KANDUNGAN	ix
SENARAI JADUAL	xiv
SENARAI RAJAH	xiv
SENARAI KEPENDEKAN	xv
PANDUAN TRANSLITERASI	xvi

1. BAB SATU : PENDAHULUAN

1.0	: Pengenalan	1
1.1	: Sebab-sebab Pemilihan Tajuk	1
1.2	: Permasalahan Kajian	2
1.3	: Objektif Kajian	2
1.4	: Kepentingan Kajian	3
1.5	: Bidang Kajian	4
1.5.1	: Sintaksis	
1.5.2	: Semantik	
1.5.3	: Morfologi	
1.6	: Skop Kajian	4
1.7	: Metodologi Kajian	5
1.7.1	: Cara Pungutan Data	
1.7.2	: Cara Pemilihan Korpus	
1.7.3	: Cara Menganalisis Data	

1.8	: Sumbangan Kajian	7
1.8.1	: Aspek Sintaksis	
1.8.2	: Aspek Ilmu Balaghah	
1.9	: Tinjauan Kajian Lampau	8
1.10	: Rangka Kajian	14

2. BAB DUA : RAGAM PASIF BAHASA ARAB

2.0	Pengenalan	16
2.1	Definisi Ragam Pasif	17
2.1.1	Pandangan Awal Ahli Nahu Terhadap Ragam Pasif	19
2.2	Jenis-jenis Ragam Pasif	23
2.2.1	Kata Kerja Pasif	23
2.2.1.1	Kategori Kata Kerja Pasif	24
2.2.1.2	Pola Kata Kerja Pasif	29
	A- Kata Kerja Kala Lampau	29
	B- Kata Kerja Kala Kini	35
2.2.1.3	Faktor Perubahan Pola Kata Kerja Pasif	36
2.2.1.4	Kata Kerja Yang Dianggap Pasif	38
2.2.2	Kata Nama Pasif	39
2.2.3	Kata Nama Nisbah Pasif	42
2.3	Perbahasan Ahli Nahu Terhadap Ragam Pasif	43
2.4	Matlamat Pemakaian Ragam Pasif	46
2.4.1	Aspek Makna	47
2.4.2	Aspek Lafaz	51
2.5	Rumusan	54

3. BAB TIGA : PERIHAL PELAKU GANTI

3.0	Pengenalan	55
3.1	Definisi Pelaku Ganti	55
3.2	Ciri-ciri Pelaku Ganti	58
3.3	Jenis-jenis Kata Pelaku Ganti	62
3.3.1	Kata Nama Tulen	62
3.3.2	Kata Ganti Nama	62
A-	Kata Ganti Nama Bersambung	63
B-	Kata Ganti Nama Bersendirian	65
3.3.3	Maşdar Mu'awwal	65
3.3.4	Kata Nama Mawṣūl	66
3.3.5	Kata Nama Tunjuk	67
3.4	Unsur-unsur Pelaku Ganti	68
3.4.1	Objek	68
3.4.1.1	Transitif Dua Objek	73
3.4.1.2	Transitif Tiga Objek	79
3.4.2	Maşdar	81
3.4.3	Adverba	84
3.4.4	Kata Genetif	87
3.4.5	Ungkapan Percakapan	89
3.5	Rumusan	91

4. BAB EMPAT : PENGGUNAAN RAGAM PASIF DALAM SURAH ĀL ‘IMRĀN : SUATU ANALISIS

4.0 Pengenalan	92
4.1 Pengenalan Terhadap Surah Āl ‘Imrān	92
4.2 Penggunaan Ragam Pasif Dalam Surah Al ‘Imran.	96
4.2.1 Ayat 12	96
4.2.2 Ayat 14	99
4.2.3 Ayat 19 & 20	103
4.2.4 Ayat 23	106
4.2.5 Ayat 25	109
4.2.6 Ayat 50	111
4.2.7 Ayat 65	114
4.2.8 Ayat 72	115
4.2.9 Ayat 73	116
4.2.10 Ayat 83	119
4.2.11 Ayat 84	120
4.2.12 Ayat 85	121
4.2.13 Ayat 88	122
4.2.14 Ayat 90 & 91	125
4.2.15 Ayat 93	126
4.2.16 Ayat 96	127
4.2.17 Ayat 100	129
4.2.18 Ayat 101	130
4.2.19 Ayat 109	133
4.2.20 Ayat 110	134
4.2.21 Ayat 111	135
4.2.22 Ayat 112	137
4.2.23 Ayat 115	138
4.2.24 Ayat 131	139
4.2.25 Ayat 132	141
4.2.26 Ayat 133	142

4.2.27	Ayat 144	142
4.2.28	Ayat 154	143
4.2.29	Ayat 156	146
4.2.30	Ayat 157 & 158	147
4.2.31	Ayat 161	148
4.2.32	Ayat 167	150
4.2.33	Ayat 168	150
4.2.34	Ayat 169	151
4.2.35	Ayat 180	153
4.2.36	Ayat 184	154
4.2.37	Ayat 185	155
4.2.38	Ayat 186	158
4.2.39	Ayat 187	159
4.2.40	Ayat 188	160
4.2.41	Ayat 195	161
4.2.42	Ayat 199	163
4.3	Kekerapan Penggunaan Ragam Pasif	164
4.3.1	Pecahan Kata Kerja Pasif Dan Pelaku Gantinya	167
4.3.2	Skop Perbincangan Yang Menggunakan Ragam Pasif	169
4.5	Rumusan	170

5. BAB LIMA : RUMUSAN

5.0	Pengenalan	171
5.1	Kesimpulan	171
5.2	Cadangan	174
5.3	Bibliografi	177

SENARAI JADUAL

BAB 2

Jadual 2.1	Contoh Imbuhan Hamzah
Jadual 2.2	Contoh Imbuhan Alif
Jadual 2.3	Contoh Pergandaan
Jadual 2.4	Contoh Kata Kerja Kāna I
Jadual 2.5	Contoh Kata Kerja Kāna II
Jadual 2.6	Contoh Bentuk Pasif Kata Kerja Kala Lampau
Jadual 2.7	Contoh Pasif Kata Kerja <i>Ajwāf</i>
Jadual 2.8	Contoh Ayat Kata Kerja Dianggap Pasif
Jadual 2.9	Contoh Ayat Pasif Dari Kata Nama Pasif
Jadual 2.10	Contoh Pebentukan Kata Nama Pasif
Jadual 2.11	Bentuk Asal Kata Nama Pasif Dan Kata Nama Pelaku
Jadual 2.12	Contoh Huruf Waw Bertukar Kepada Huruf Yā

BAB 3

Jadual 3.1	Contoh Pelaku Ganti
Jadual 3.2	Pelaku Bersifat Nominatif
Jadual 3.3	Contoh Wajib Pelaku Ganti Dinyatakan
Jadual 3.4	Contoh Menepati Unsur Genus
Jadual 3.5	Contoh Pelaku Ganti Berdasarkan Kepada Unsur Bilangan
Jadual 3.6	Contoh Penggunaan Pelaku Ganti Dari Kata Ganti Nama
Jadual 3.7	Kata Ganti Nama Bersambung
Jadual 3.8	Kata Ganti Nama Bersambung Pada Situasi Pasif

BAB 4

Jadual 4.1	Penjelasan Fleksi Ragam Pasif 1
Jadual 4.2	Penjelasan Fleksi Ragam Pasif 2
Jadual 4.3	Kekerapan Penggunaan Kata Pasif
Jadual 4.4	Topik Perbincangan Yang Menggunakan Ragam Pasif

SENARAI RAJAH

BAB 3

Rajah 3.1	Contoh Kata Kerja Transitif Tiga Objek

BAB 4

Rajah 4.1	Penjelasan Struktur 1
Rajah 4.2	Penjelasan Struktur 2
Rajah 4.3	Penjelasan Struktur 3
Rajah 4.4	Penjelasan Struktur 4
Rajah 4.5	Penjelasan Struktur 5
Rajah 4.6	Penjelasan Struktur 6
Rajah 4.7	Penjelasan Struktur 7
Rajah 4.8	Penjelasan Struktur 8
Rajah 4.9	Penjelasan Struktur 9

Rajah 4.10	Penjelasan Struktur 10
Rajah 4.11	Penjelasan Struktur 11
Rajah 4.12	Penjelasan Struktur 12
Rajah 4.13	Penjelasan Struktur 13
Rajah 4.14	Penjelasan Struktur 14
Rajah 4.15	Peratus Bentuk Kekerapan Penggunaan Ragam Pasif
Rajah 4.16	Peratus Pecahan Kata Kerja Dan Pelaku Gantinya

SENARAI KEPENDEKAN

Bhd	:	Berhad
c.	:	Cetakan
Dr.	:	Doktor
Ed.	:	Editor
h.	:	Halaman
Ibid.	:	Ibidem
j.	:	Jilid
KKKK	:	Kata Kerja Pasif Kala Kini
KKKL	:	Kata Kerja Pasif Kala Lampau
op. cit.	:	Opera Citato
r.a.	:	Rađiallāh ‘Anh / ‘Anhum
s.a.w.	:	Şallallāh ‘Alaih Wa Sallam
s.w.t.	:	Subḥānah Wa Ta’ālā
Sdn.	:	Sendirian
T.P.	:	Tanpa Penerbit
t.t.	:	Tanpa Tarikh
T.T.P.	:	Tanpa Tempat Penerbit
terj.	:	Terjemahan

PANDUAN TRANSLITERASI

Penukaran dari tulisan Arab ke tulisan Rumi dalam penulisan disertasi ini adalah berdasarkan transliterasi yang telah ditetapkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka, seperti berikut:

KONSONAN			
Huruf Arab	Nama dan Transkripsi	Huruf Arab	Nama dan Transkripsi
ء	,	ض	d
ب	b	ط	t
ت	t	ظ	z
ث	th	غ	'
ج	j	غ	gh
هـ	h	ف	f
خـ	kh	قـ	q
دـ	d	كـ	k
ذـ	dh	لـ	l
رـ	r	مـ	m
زـ	z	نـ	n
سـ	s	هـ	h
شـ	sh	وـ	w
صـ	ṣ	يـ	y
		ةـ	t

VOKAL PENDEK	
Arab	Transliterasi
ـ	a
ـ	u
ـ	i

VOKAL PANJANG

Arab	Transliterasi
ا + —	ā
و + —	ū
ي + —	ī

DIFTONG

Arab	Nama dan Transkripsi
او	aw
اي	ay